

PERPLEX

text a foto STANO R. KŘÍŽ

Kdysi dávno si jedna švýcarská studentka pořídila na bleším trhu velevnu, zašpiněnou pistolku. Doma ji omyla pod vodovodem, tak jako nádobí, a po nějaké době ji zabalila do kusu starého ručníku a uložila do krabice s odloženými brožemi, náramky, mušlemi a podobnými dívčími ozdobami, kde zbraň zůstala ležet několik desetiletí.

» Deringer v původním stavu po očištění hrubých nečistot

model 1

v kruhu. Ačkoliv je nelze zaměnit, na vnitřní ploše je z formy označení R1 (rechts – pravá) a L2 (links – levá). Těžko říci, je-li to známka příslovečné německé důkladnosti, nebo označení mělo jiný účel. Dvě zastříknuté mosazné vložky, jedna se závitem M 3, slouží k upevnění na rámu příčně průchozím 20mm šroubem. Na levé straně rámu je vyražen název zbraně – PERPLEX – a pod ním zkratka D.R.

Paatz tuto zbraň vyráběla ještě ve 30. letech, kdy ji nabízel za 6,40 RM.

Zbraň ráže 12 mm (410) s hmotností 190 g by se vešla do hranolu 105x80x22 mm. Odklopná hlaveň s hladkým vývrtem má vnější průměr 16 mm a délku 54 mm. Pohodlné vyjmutí nábojnice (nebo změnu náboje) umožňuje vyhazovač ovládaný odpruženou kulisou pod hlavní. Lože kulisy je s hlavní spojeno mosaznou pájkou (tzv. natvrdo). Sklápění hlavně umožňuje zámek otvíraný odpruženým tlačítkem – příčný hranol. Při zpětném pohybu již není nutno zámek tlačítkem otvírat, náběžná hrana ozubu ho posune a uzamčení hlavně je zakončeno dostatečně slyšitelným cvaknutím.

Kohout s odskokem má integrovaný pevný zápalník, který prochází otvorem v závěru. Malá, ničím nekrytá spoušť s délkou chodu 2 mm vyžaduje ke stisknutí min. 25 N.

Rám je (podle vnitřních stop) pravděpodobně ocelový odlitek, případně výkovek, dodatečně třískově obráběný; povrch byl zřejmě přebroušen a leštěn. Rybinou zdrsňené střenky jsou vystříknuty z tehdejší novinky chemie – černého termostetu bakelitu, v horní části je umístěn Paatzův emblém, monogram BP

» Dno náboje 410, který byl v komoře; z papírového pláště nábojnice zůstaly jen nečistoty

» Na bloku mechaniky vyhazovače je vidět nepřesné opracování, drážka je vyfrézovaná mimo osu

V časopise města Zella-Mehlis *Museumkurier* se Wilhelm Holger zmiňuje, že v roce 1896 patřila k místním zhotovitelům zbraní firma Bernhard Paatz. Paatz vyráběl údajně sice levné, avšak nepřilíživě kvalitní ruční palné zbraně. Kdy přesně se Bernhard Paatz rozhodl vyrábět jednoranovou kapesní pistolu – deringer na neletální (dráždivé) náboje *Scheintod*, nevíme, avšak pistolka s názvem *Perplex model 1*, kterou bychom dnes nazvali plynovkou, byla nabízena od roku 1911. Byla určena k zastrašení osob s narušenou morálkou a zdivočelých zvířat. Její cena kolem 5 RM (Reichsmark, říšská marka) byla v té době oproti letálním zbraním značně výhodná. Firma

» Číslo na kohoutu a zkušební značka na rámu

